

Årets jordbruksoppgjør – manglende fokus på konkurransekraft

Bøndernes krav var på 1,7 milliarder kroner – de fikk 850 millioner kroner etter at staten økte sitt tilbud med nesten tre hundre millioner kroner. Prisene økte med 40 millioner kroner. På samme tid reduseres råvareprisene i EU.

NBL savner en klar fokus på konkurransekraft. Dette er fra industriens side svært sentralt fordi markedene er blitt åpnere og vil åpnes ytterligere.

Partene legger til grunn at oppgjøret skal virke konkurransenøytralt. Etter vår vurdering stemmer ikke dette, fordi prisnivået på en rekke aktuelle råvarer er blitt redusert i EU.

På melkesiden ser vi at TINEs kapitalvolum i foredlingsvirksomheten skal vurderes. Vi er imidlertid usikker på hva som teknisk sett kommer i proposisjonen.

Partene er også enig om å vurdere virkningene av strukturutviklingen i jordbruket. Mandatet for dette arbeidet er svært uheldig fra et helhetlig synspunkt. NBL må arbeide for at de vurderinger som skal gjøres også tar med behovet for bedret konkurransekraft. Det er også uforståelig at ikke miljøaspektet trekkes inn.

Industriens virkelighet omtales i tilbudet fra statens side, vi hadde forventet at Staten ville bidratt mer til å legge til rette for konkurransekraftige forhold i Norge.

Kontakt: Roald Gulbrandsen, tlf. 23 08 87 13, e-post: roald.gulbrandsen@nbl.no

Tariffoppgjøret 2006

NBL har forhandlet ferdig alle tariffavtalene med NNN. Så langt er alle unntatt én vedtatt. Det er tatt et initiativ for å løse denne ved forhandlingsbordet før vi ender hos meklingsmannen. Vi venter fremdeles på noen avstemningsresultater.

Forventninger og krav

Forut for årets oppgjør forventet vi at innleie av arbeidskraft, tariffestede fratredelsesavtaler og tjenestepensjon kunne bli vanskelige temaer. Dette viste seg å være riktig. Imidlertid fikk vi forhandlet frem et tillegg til den allerede eksisterende teksten om innleie i våre avtaler. Denne er i tråd med løsningen i frontfaget, men er tilpasset forholdene i næringsmiddelindustrien. Ingen av avtalene våre har i oppgjøret tariffestet tjenestepensjon eller andre pensjonsordninger. Vi har heller ikke fått noen tariffestet rett til ”sluttpakker” slik NNN ønsket.

NNN har i flere oppgjør hatt et ønske om å bedre kompetansebestemmelsene i overenskomstene. Under årets oppgjør ble det enighet om en fellestekst som er tatt inn i alle avtaler. NBL ser det som en fordel at vi nå har gjennomgående bestemmelser om kompetanse.

Økonomi

Det skulle vise seg at økonomien var det vanskeligste å løse i flere av avtalene. Frontfaget hadde gitt klare føringer på hva som skulle være rammen i oppgjøret. Resultatene så langt tyder på at vi har lyktes med å holde oss innenfor disse. Forhandlingsresultatene innebærer at det i tillegg til den ene krona som ble gitt som et generelt tillegg i frontfaget, er foretatt satshevinger og andre justeringer. Dette varierer noe fra overenskomst til overenskomst og utslaget i enkeltbedrifter vil selvsagt variere. Det endelige resultat vil vi ikke få før samtlige bedrifter er ferdige med de lokale forhandlingene.

Evaluering

NBL er fornøyd med at vi fant forhandlingsløsninger og så langt har sluppet meklinger. Vårt inntrykk er at gjennomføringen av årets oppgjør har fungert slik vi ønsket. Det er selvsagt et tankekors at mange av avtalene våre omfatter så få bedrifter/årsverk at de sentrale forhandlingene ofte omfatter problemstillinger som burde løses lokalt. Vi vil som ved tidligere oppgjør sende et evalueringsskjema til alle i etterkant av oppgjøret. Vi oppfordrer dere til å svare på dette da det er viktig for planleggingen av kommende oppgjør.

Kontakt: Carl E. Rønneberg, tlf. 23 08 87 07, e-post: carl.ronneberg@nbl.no eller Sigbjørn Mygland, tlf. 23 08 87 22, e-post: sigbjorn.mygland@nbl.no

SoriAmor!A

Prosjektet går nå inn i sin avsluttende fase hvor tiltakene er i ferd med å implementeres i den daglige drift ute i bedriftene.

Anne Brit Slettebø
Bedriftsrådgiver
HMS/IA NBL

Arbeidet ute i bedriftene

For tiden arbeider bedriftene aktivt med blant annet følgende tiltak:

- Bedre samarbeidet mellom teknisk avdeling og produksjon.
- Prinsipper og innhold for modulopplæring.
- Sykefraværsoppfølging som rutiner, bedriftshelsetjenestens (BHT) rolle og funksjon og restarbeidsevne/funksjonsvurdering.
- Prosesser mellom medarbeidere som ”respekt for hverandres arbeid og kompetanse”.

Nettverksamlinger

Prosjektet har til nå avviklet to nettverksamlinger. På samlingen høsten 2005 var erfaringsutveksling, sykefravær/inkluderende arbeidsliv, konfliktløsning og handlingsplaner/aktiviteter de viktigste temaene. Resultatene fra den siste medarbeiderundersøkelsen og en sammenligning med den første ble også fremlagt.

Samlingen vinteren 2006 ble avviklet på båten til København med to bedriftsbesøk i København. Vi fikk omvisning og gode foredrag om bedriftenes historie og produksjon i dag, med prøvesmaking på både bryggeriet Carlsberg og industribruken Schulstad brød.

For øvrig gjennomgikk vi følgende temaer:

Håndtering av personkonflikter og trakassering i arbeidslivet v/Jurist Harald Pedersen

- Presentasjon - forventninger - sentrale begreper.
- HMS-trekanten og rettslig gjen-

nomgang av begrepene: ”konflikt” og ”trakassering” - arbeidsmiljølovens krav.

- Arbeidsgivers styringsrett og øvrige HMS-aktørers rettigheter og plikter.
- Nærmere om konflikter, konflikteskalering og konfliktbasert trakassering.

Forsker Nina Amble, AFI presenterte det gode eksemplet fra GRO Industrier AS, som relaterte seg til deres lønssystem basert på kompetanse/intern opplæring.

Prosjektet avsluttes til høsten med en siste medarbeiderundersøkelse i alle bedriftene og en nettverksamling.

Kontakt: Anne Brit Slettebø,
tlf. 23 08 87 09,
e-post: annebrit.slettebo@nbl.no

Inkluderende Arbeidsliv (IA)

I desember 05 ble det tegnet en ny IA-avtale mellom partene i arbeidslivet og myndighetene. Den nye avtalen om inkluderende arbeidsliv skal gjelde i nye fem år, i tidsrommet 1. januar 2006 til 31. desember 2009.

Den nye avtalen har to overordnede mål:

- Forebygge sykefraværet, øke fokus på jobbnærværet og hindre ”utstøting” fra arbeidslivet.
- Øke rekrutteringen til arbeidslivet fra personer som ikke har et arbeidsforhold.

Sykefravær/tilrettelegging

I denne sammenheng er NBL opptatt av at bedriftene skal ha klare aktiviteter og mål for sitt sykefraværarbeid og for det oppfølgings- og tilretteleggingsarbeidet som gjøres i forhold til sine arbeidstakere med redusert arbeidsevne. I denne forbindelse har myndighetene økt bevilgningen til tilretteleggingstilskuddet, slik at det også skal være mulig å få dekket kjøp av gjenstander og utstyr på arbeidsplassen i tillegg til den individuelle ordningen.

IA - plasser

Vi oppfordrer våre medlemsbedrifter til å etablere opplæring- og arbeidstreningsplasser (”IA-plasser”) for personer som ikke har ett arbeidsforhold. Opprettelse av ”IA-plasser” skal gjøres i samarbeid med etaten Ny arbeids og velferdsforvaltning (NAV), som også skal finne en aktuell kandidat som er sykmeldt, under rehabilitering eller lignende. Bedriften skal ikke ha arbeidsgiveransvaret og det offentlige skal dekke lønnskostnadene med mer.

Seniorpolitikk

Tilslutt håper vi at flere bedrifter vil ha et livsfaseperspektiv i sin personalpolitikk for å synliggjøre seniorer som en ressurs, beholde moden kompetanse og dermed utsette avgangen til frivillige pensjoneringsordninger.

Sykefraværstatistikk

Utviklingen i sykefraværet (lege-meldte fraværet) i NBL-bedrifter fortsatte også i det siste halvåret av 2005 å være positiv. For 3. og 4. kvartal var det totale fraværet på henholdsvis 7,1 % og 6,9 %. For året 2004 var det totale fraværet på 7,4 % men for året 2005 var det på 6,8 %, en reduksjon på 7,8 %.

Kontakt: Anne Brit Slettebø,
tlf. 23 08 87 09,
e-post: annebrit.slettebo@nbl.no

HMS-konferansen 2006

Årets HMS-konferanse arrangeres 22. og 23. august på Quality Airport Hotel Gardermoen.

Konferansen er et samarbeid mellom Kjøttindustriens Fellesforening (KIFF), Fiskeri- og Havbruksnærings Landsforening (FHL), Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN) og NBL.

Benytt anledningen til å få inspirasjon, faglig påfyll og møte kolleger i andre bedrifter/-nettverksbygging. Les mer på: www.nbl.no.

Regjeringen lager handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen

Regjeringen utarbeider "Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen" og utfordrer privat sektor. Arbeidet ledes av Helse- og omsorgsdepartementet.

Planen skal ha et spesielt fokus på barn og unge. De ernæringspolitiske utfordringer i tiden fremover er:

- Redusere inntaket av fett og da særlig mettet fett.
- Øke forbruket av grønnsaker og frukt.
- Øke forbruket av grove kornprodukter.
- Øke forbruket av fisk.
- Redusere inntaket av sukker og salt.

På møter og skriftlig har NBL signalisert at NBL og medlemsbedriftene kan bidra på følgende områder:

- Matmerking:
 - Vi vil bidra konstruktivt i arbeidet med revisjon av regelverket for matmerking. Matmerking må gå hånd i hånd med opplæring av forbrukeren.
 - NBL vil oppfordre medlemsbedriftene til å bruke næringsdeklarasjon.
 - Merkeordningen for brød som NBL eier: Denne vil NBL drifte på en profesjonell måte. Medlemmene må ta den i bruk og få folk til å spise mer grovt brød.
- Tilby sunne produkter. Dette omfatter produktutvikling.
- Praktisere ansvarlig markedsføring.
- Her har NBL utviklet retningslinjer basert på den europeiske mat- og drikkevareindustriens (CIAAs) analoge arbeid. Disse må tas i bruk.
- Bedriftene bør utvikle og gjennomføre tilbud om fysisk akti-

Steinar Høie
Bedriftsrådgiver
Matsikkerhet NBL

vitet og bedre kosthold blant de ansatte. Dette kan gjøres knyttet til Inkluderende Arbeidsliv.

Kontakt: Steinar Høie,
tlf. 23 08 87 17,
e-post: steinar.hoie@nbl.no

Rieber & Søn ble månedens IA-bedrift i mai: Fraværet ned med systematisk tålmodighet

Rieber & Søns næringsmiddel-fabrik i Elverum har hatt en stor nedgang i sykefraværet de siste årene. På det høyeste var det oppe i 20 prosent mens i 2005 var det på under 9,5 prosent. Ledelsens lærdom er at det ikke er nok bare å kartlegge fraværet, ei heller å sette i gang tiltak. Det viktigste hjelpemidlet er tålmodighet – satt i system.

Sodd og makaroni

Månedens IA-virksomhet ligger ved riksveien mot Østerdalen. Her kommer Black Boy-produktene fra, i tillegg til blant annet Trondhjemsodd, Spaghetti á la Capri, Ming-ris og Sopp's makaroni.

Medarbeiderne representerer 112 årsverk. Fabrikken ble IA-bedrift i mars 2002. Ifølge fabrikk-sjef Hans Per Heistad var fraværet på rundt 13 prosent årlig, på enkelte avdelinger 20 prosent. Registreringen av den enkeltes fravær startet allerede i april 2001, i samråd med de tillitsvalgte. Men det var ikke før i 2003 en egen sykefraværsguppe ble etablert.

Innkalte gjengangere

Gruppen hadde kvartalsvise møter. Den tok opp enkelttilfeller på hvert møte. Heistad peker også på den nye bedriftshelsetjenesten, som kom samtidig. Medarbeidere med høyt fravær ble definert og tiltak satt i verk. Gjengangere ble innkalt til samtaler med sykefraværsgruppa. I møtene deltok også folk fra bedriftshelsetjenesten og arbeidslivssenteret.

Vendepunktet kom til slutt. 2004 var et udelt positivt år, og 2005 enda bedre. De tillitsvalgte er enig om at større åpenhet er den enkeltfaktoren som særlig har ført til nedgangen i fraværet.

Alle mer positive

Idealet har blitt at vi skal ta vare på de friske før de blir syke, sier tillitsvalgte Wernberg, og legger til: "Alle er blitt mer positive. Ledelsen og medarbeiderne har begynt å snakke med hverandre, ikke om hverandre. Alle tar mer ansvar. Vi finner lettere løsninger som forbedrer".

Noen av de andre grunnene til at fraværet er gått ned:

- Enkelte medarbeidere med betydelig fravær ble flyttet til andre avdelinger i 2005. Resultatet var at fraværet deres nesten opphørte.
- Et firma i Elverum tilbyr fysioterapi/bedriftshelsetjeneste tilpasset bedriften, og samarbeider tett.
- Bedriften sponser treningsstudioer.
- Gradert sykmelding har praktisk talt overtatt for aktiv sykmelding.

IA-avtalen ga oss en ny giv. Involvering i egen arbeidsplass er blitt standard her på bruket. Nå har vi gått inn i en erfaringsgruppe med de andre storbedriftene på Elverum, for å få enda lavere fravær. Målet i 2006 er å komme under 9,5 prosent. Men vi har allerede sett sjuttallet, sier Hans Per Heistad.

Kontakt: Anne Brit Slettebø,
tlf. 23 08 87 09,
e-post: annebrit.slettebo@nbl.no

Næringsmiddelkonferansen 2006

Konferansen arrangeres 19. og 20. september i Trondheim. Matbransjens Kompetansepris deles ut for

Utgiver: NÆRINGSMIDDELBEDRIFTENES LANDSFORENING
 Redaktør: Knut Maroni
 Trykket på Hippo Returkartong 150 g

Bill Guyton og Vicki Walker på besøk

Norske Sjokoladefabrikkers Forening (NSF) hadde 24. mai besøk av Vicki Walker, leder for bl.a. et yrkesopplæringsprosjekt i Elfenbenskysten finansiert av NSF, og Bill Guyton, adm. direktør i World Cocoa Foundation, som er sjokolade- og kakaoindustriens organisasjon for utviklingstiltak i de kakaoproduiserende landene.

I tillegg til disse to foredragsholderne, som snakket om industriens prosjekter i Vest-Afrika, holdt forsker ved FAFO Institutt for anvendte internasjonale studier, Morten Bøås et meget interessant foredrag med tittelen "Understanding Child Labour, Mentoring and Migration in West Africa"

Til stede på møtet var, i tillegg til medlemsbedriftene, representanter for flere interesseorganisasjoner – Kirkens Nødhjelp, Redd Barna, Initiativ for etisk handel, Framtiden i våre hender og PRESS. Også Redd Barna i Danmark og Canada var til stede, samt Statens pensjonsfonds etiske råd.

Samme dag hadde NSF, Guyton og Walker et drøftingsmøte med NORAD, for å se på muligheten for en oppskalering av prosjektene i Elfenbenskysten.

Kontakt: Dag Kjetil Øyna
 tlf. 23 08 87 08 - e-post: dag.k.oyna@nbl.no

Kurs i Arbeidsgiverspørsmål

NBL arrangerer kurs i arbeidsgiverspørsmål 5. og 6. september. Invitasjon vil bli sendt medlemmene før sommeren. Kurset vil avholdes på Klækken Hotell.

Kontakt: Monica Ahlsen Egeberg, tlf. 23 08 87 12, e-post. monica.ahlsen@nbl.no

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening

Besøksadresse: Essendropgate 6 – Postboks 5472 Majorstuen – 0305 Oslo
 Telefon: 23 08 87 00 Telefaks NBL: 23 08 87 20 Telefaks BKLF: 23 08 87 10
 e-post: firmapost@nbl.no - firmapost@baker.no